

Pressiteade

Luxembourg, 4. oktoober 2021

ELi metsastrateegia: positiivsed, kuid piiratud tulemused

Kuigi metsaga kaetud ala on ELis viimase 30 aasta jooksul kasvanud, on metsade olukord halvenemas. Säästvad majandamistavad on keskse tähtsusega bioloogilise mitmekesisuse säilitamisel ja kliimamuutuste vastu võitlemisel metsades. Euroopa Kontrollikoja eriaruandes, milles antakse ülevaade ELi 2014.–2020. aasta metsastrateegiast ja peamistest ELi poliitikasuundadest selles valdkonnas, juhitakse tähelepanu sellele, et Euroopa Komisjon oleks võinud võtta jõulisemaid meetmeid ELi metsade kaitseks piirkondades, kus ELil on kõik tegutsemisvõimused. Näiteks saaks rohkem ära teha ebaseadusliku metsaraie vastu võitlemiseks ning maaelu arengu metsandusmeetmete bioloogilisele mitmekesisusele ja kliimamuutustele keskendumise parandamiseks.

Metsaalade rahastamine ELi eelarvest on palju väiksem kui põllumajanduse rahastamine, kuigi metsaga kaetud maa-ala ja põllumajanduses kasutatava maa-ala suurus on peaaegu sama. ELi toetus metsandusele moodustab vähem kui 1% ÜPP eelarvest. Selles keskendutakse kaitsemeetmete rahastamisele ning puude istutamise ja metsamaa taastamise toetamisele. 90% ELi metsanduse rahastamisest suunatakse Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) kaudu.

„Metsad on multifunktsionaalsed ning teenivad keskkonna-, majanduslikke ja sotsiaalseid eesmärgi, ning jätkub ökoloogiliste piiride kehtestamine metsade kasutamisele, näiteks energia tootmiseks,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Samo Jereb. „Metsad võivad toimida oluliste süsiniku sidujatena ja aidata meil vähendada kliimamuutuste mõju, nagu metsatulekahjud, tormid, põuad ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, kuid ainult juhul, kui need on heas seisukorras. Meetmete tõhustamine vastupanuvõimeliste metsade tagamiseks on Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide ülesanne.“

Audiitorid leidsid, et peamised ELi poliitikavaldkonnad käsitlevad bioloogilist mitmekesisust ja kliimamuutusi ELi metsades, kuid nende mõju on piiratud. Näiteks, kuigi ELi puidumäärusega keelatakse ebaseaduslikult ülestöötatud puidu ja puittoodete müük ELi turul, esineb ebaseaduslikku metsaraiet endiselt. Määruse jõustamisel liikmesriikides esineb puudusi ja sageli

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

puuduvad tõhusad kontrollid, ka komisjoni omad. Kaugseire (Maa seire andmed, kaardid ja geomärgistatud fotod) pakub arvukaid võimalusi suurte alade kulutõhusaks seireks, kuid komisjon ei kasuta seda järjepidevalt.

EL on vastu võtnud mitu strateegiat, et tegeleda ELi metsade kehva bioloogilise mitmekesisuse ja kaitstuse probleemiga. Sellegipoolest leidsid audiitorid, et nende metsaelupaikade kaitsemeetmete kvaliteet on jätkuvalt problemaatiline. Hoolimata 85 % kaitsealuste elupaikade hinnangutest, mis viitavad halvale või kehvale kaitsestaatusele, on enamiku kaitsemeetmete eesmärk üksnes kaitsestaatuse säilitamine, mitte taastamine. Mõne metsastamisprojekti puhul täheldasid audiitorid monokultuuriklastreid. Erinevate liikide segamine oleks parandanud bioloogilist mitmekesisust ja vastupidavust tormidele, põudadele ja kahjuritele.

Audiitorid järelavad, et maaelu arengu meetmetel on metsade bioloogilisele mitmekesisusele ja kliimamuutustele vastupanuvõimele olnud vähe mõju, osaliselt metsadele tehtavate kulutuste vähesuse (3 % kõigist tegelikest maaelu arengu kulutustest) ja meetmete kavandamise puuduste tõttu. Ainuüksi metsamajandamiskava olemasolu, mis on EAFRDst toetuse saamise tingimus, annab vähe kindlust selle kohta, et rahastamine suunatakse keskkonnasäästlikule tegevusele. Pealegi ei mõõda ELi ühine seiresüsteem metsandusmeetmete mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja kliimamuutustele.

Selgitav taustteave

EL on heaks kiitnud rahvusvahelised kokkulepped (ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioon ja kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 koos kestliku arengu eesmärgiga 15) ning peab seepärast järgima mitut eesmärki, mis on otseselt seotud metsade bioloogilise mitmekesisusega. Lisaks kutsutakse ELi aluslepingutes ELi üles töötama Euroopa kestliku arengu nimel. Euroopa metsade olukorda käsitlevas 2020. aasta aruandes jõuti siiski järeldusele, et Euroopa metsade olukord on üldiselt halvenemas. Muud liikmesriikide aruanded ja andmed kinnitavad, et ELi metsade kaitsestaatuse on halvenemas.

Komisjon avaldas oma uue ELi metsastrateegia 2021. aasta juulis.

Eriaruanne nr 21/2021: „ELi toetus bioloogilisele mitmekesisusele ja kliimamuutustele ELi metsades: positiivsed, kuid piiratud tulemused” on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu).

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti – e-post: claudia.spiti@eca.europa.eu – mobiil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais – e-post: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – mobiil: (+352) 691 551 502